

AEO ümarlaua protokoll

Toimumise aeg 06.02.2013 9:45 – 12-30

Toimumise koht: hotell Euroopa, Paadi tn 5, Tallinn

Ümarlaua juhataja: Egon Veermäe (MTA peadirektori asetäitja)

Osalejad:

Tiina Teras, Jaak Loot, Marje Summel, Krista Birnbaum (DHL Estonia AS); Edgar Müürisepp (MSC Eesti AS); Raul Matsar (TNT Express Worldwide Eesti AS); Merike Helistvee, Age Sander (Schenker AS); Aivo Aasa, Peet Ree (Sivex International AS); Arko Lossman (EKL OÜ); Anu Reintamm (Ericsson Eesti AS); Joel Timm (Balti Logistika AS); Andreas Part, Marko Piho (4U Logistics OÜ); Zoja Skorohodova, Julia Romanova, Jaanus Ilumets (Palsteve OÜ); Monika Põldoja (Logistika Pluss OÜ); Jaanus Paas, Tõnu Lepp, Aleksandr Saltõkov (SilSteve AS).

MTA ja RM esindajad: Urmas Koidu (TKO osakonnajuhataja), Svetlana Raudonen (TKO tollipoliitika rakendamise talituse juhataja), Külli Ruuge (TKO osakonna juhataja asetäitja), Valeri Rauam (TKO legaalse kaubanduse kontrolli talituse juhataja), Hannes Umborg (TKO tollipoliitika rakendamise talituse peaspetsialist), Darja Denissova (TKO tollipoliitika rakendamise talituse peaspetsialist), Ülle Aas (TKO tollitalituse peaspetsialist), Piret Liira (RM).

Ümarlaua päevakava:

09.45-10.00 Registreerimine ja hommikukohv

10.00-10:10 Avasõnad. Egon Veermäe

10:10-10:30 Tollivaldkonna strateegilised eesmärgid lähiaastatel. Urmas Koidu

10:30-11.00 AEOde eeliskohtlemine (Külli Ruuge)

11.00-11.15 Kohvipaus

11.15-12.15 Tagatise vähendamine AEO-dele (Hannes Umborg); AEO IT arendusprojekti tutvustamine (Darja Denissova); Kiirliin ja eelisjärjekord piiril (Darja Denissova)

12.15-12.30 Arutelu

1. Avasõnad

Egon Veermäe tervitas kõiki osalejaid ja selgitas AEO kontseptsiooni tähtsust tolli valdkonnas. Esimest korda toimuva ümarlaua eesmärk on anda ülevaade tollivaldkonna arengusuundadest, tutvustada eeliskohtlemise kontseptsiooni, tagatiste koefitsiendi vähendamise plaane ning AEO arendusprojekti. Ümarlaua teine oluline roll on diskussiooni tekkimine. Ümarlauale kutsuti kõik ettevõtjad, kellele on väljastatud või kes juba taotleavad volitatud ettevõtja sertifikaati.

2. Tollivaldkonna strateegilised eesmärgid lähiaastatel

Urmas Koidu tutvustas MTA tollivaldkonna strateegiat perioodiks 2013-2016. Laias laastus jagunevad eesmärgid kaheks – tollivormistuse kiirendamine ausatele klientidele ning võitlus salatubaka vastu. Nimetatud eesmärkide täitmiseks võetakse kasutusele erinevaid meetmeid sh infosüsteemide ehitamine/uuendamine, halduskoormuse vähendamine, protseduuride lihtsustamine jne. Eesmärgid võib lugeda täidetuks, kui tollideklaratsiooni vabastamiseks kuluv aeg lüheneb, AEO-de vormistuste osakaal suureneb ja tubaka salaturg väheneb ligi poole võrra.

3. Uued teenusstandardid; Eelisjärjekorras kontrollide teostamine

Külli Ruuge andis ülevaate AEO-dele esitatavatest ootustest ning MTA võimalustest AEO-de tollivormistust kiirendada. Eelkõige peaksid AEO-d jälgima tollivormistuse kvaliteedile

esitatavaid nõudeid (andmete kvaliteet, korrigeerimised), esinduse aluseid ning rõhutama oma partneritele AEO sertifikaadi taotlemise vajadust. Omalt poolt saab MTA pakkuda riskikriteeriumite vähendamist, eelisjärjekorras kontrole ja kokkulepitud kohas kontrolli teostamist. Kuni infosüsteemide uuendamiseni on MTA ettepanek AEO-dele, et juhul, kui nende kaup läheb kontrolli, informeeriks nad tolliametnikku e-kirjas teemareal ka sellest, et nad on AEO-d. AEO-dele soodustuste loomisel on oluline, millist esindusliiki AEO-d tollideklaratsioonil kasutavad. Otsese esinduse korral eelisjärjekorra soodustused ei kehti.

Arutelu:

DHL tunnetab, et teda (kui ta ise on kauba omanik) kontrollitakse varasemast vähem, samas kullerina kontrollitakse palju. Kuna kullerite poolt toimetatavad kaubad on tihti tolliväärtuse, koguseliste piirnormide ja keeldude ning piirangutega seotud kontrollide objektiks, siis Hr Koidu pakkus välja DHL ja Eesti Postiga kohtuda eraldi, et jõuda kõikidele osapooltele sobivale lahendusele, eesmärgiga teadvustada riskid ning efektiivselt nendega toime tulla. Kullerteenust pakkuvad ettevõtted on valmis kohtuma, et konkreetselt kullereid puudutatavatel teemadel rääkida ja arutada. Kohtumisel peavad kindlasti osalema ka Põhja TP ametnikud.

Sivexi esindajad (kasutab kaudset esindamist) informeerisid, et 42 protseduuriga toimetatud kaupa suunatakse pidevalt sama kriteeriumi alusel kontrolli. Lepiti kokku, et MTA vaatab 42 protseduuri kriteeriumi rakendumise töökorralduse üle.

DHL pööras tähelepanu sellele et MTA rakendab tollideklaratsioonide puhul 30 minutist ooteaega ning tundis huvi, kas AEO-dele see ooteaeg väheneb. MTA esindajad informeerisid, et AEO IT arendusprojektide realiseerimisel on plaanis vähendada ka infosüsteemides ooteaega.

MTA esindajad selgitasid täiendavalt kontrolli suunamise töökorraldust. Tähtede kombinatsiooni „AEO“ märkimine e-kirja pealkirjaks garanteerib eeliskohtlemist ning AEO-de kontrolli võtmist eelisjärjekorras. Kontrolli kiirem läbiviimine sõltub paljuski ka AEO-de kiirest reageerimisest, näiteks lisadokumentide esitamine. Hiljem toimuvad infosüsteemides muudatused, mis võimaldavad AEO-sid tuvastada automaatselt. Lepiti kokku et AEO eeliskohtlemist võib juba rakendada koheselt - MTA valmidus on olemas.

Arutelu käigus MTA esindajad rõhutasid vajadust koostööpartnerite valikul olla hoolikas ning eelistada turvalist tarneahelat (AEO-deks nii vedaja, kauba saaja jne). Sellisel juhul toimub kontroll minimaalses mahus.

DHL soovib saada tagasisidet ka selle kohta, kui ametnik pärast kontrole on kaubad vabastatud. MTA kontrollib, et klientide teavitamine oleks tagatud ning kas sellist teavitust teha süsteemi poolt saadetakse automaatseks sõnumiks. Kui ei, siis MTA juhib ametnike tähelepanu veelkord teavitamise olulisele.

4UL palus üle vaadata, kas 100% kriteeriumi rakendumine on õigustatud ühe 4UL kliendi osas, kes deklareerib koguaeg ühte ja sama kaupa - kala ja pärm. MTA andis teada, et teatud kaubagruppide osas on kontroll tihedam ning üks võimalus olukorda lahendada oleks ilmselt ka see, kui kalaimportija oleks ise AEO.

AEO-d palusid kaaluda kliendihaldurite süsteemi loomist, millega kinnistatakse igale AEO-le konkreetne kliendihaldur. 4UL ettepanek – mõelda, kas ei oleks võimalik AEO-dele määrata eraldi kliendihaldurit, kelle poole saaksid AEO ettevõtted mis iganes küsimusega pöörduda – sealt

suunataks AEO edasi selle inimese poole, kes teemat lahendada oskab. Üldine aadress aeo.info@emta.ee on umbisikuline, soov oleks suhelda vahetumalt. Soovitakse lisaks meiliaadressile ka telefoni numbrit, kellega saaks suhelda. MTA teavitas et AEO-dega peetakse sidet selleks loodud listi kaudu, mille taga on konkreetset spetsialistid, kes vastutavad erinevate valdkondade eest. Kliendihaldurite määramist on MTA-s raske rakendada. Lepiti kokku, et MTA välisveebis täiendatakse informatsiooni AEO listiga (aeo.info@emta.ee) koos konkreetsete spetsialistide nimedega ja vastutusvaldkondadega, kuid ettevõtetel palutakse ühendust võtta siiski listi kaudu.

4. Tagatised

Hannes Umborg andis ülevaate planeeritavatest muudatustest üldtagatiste valdkonnas. Töös olev RM määruse nr 42 eelnõu sätestab võimaluse rakendada AEO-dele usaldusväärsuse koefitsienti 0.1. Kuna määrus ei rakendu transiiditagatistele, vaadatakse need koefitsiendid üle märts/aprill 2013. Arutelu käigus AEO-de esindajad täpsustasid tagatise määrsuse laiendamist aktsiisimaksudele. Tagatis maksetähtaja pikendusel – madalam koef kohalduks nii km kui ka aktsiisi osas. Erisus jääb tollimaksu osas.

Viidates tolliagentuuride suurele arvule pakkus 4UL, et tagatise koefitsient jääks AEO-del 0,3 ja teistel tõuseks kõrgemaks. MTA ei nõustunud selle ettepanekuga.

5. AEO-de arendusprojektide tutvustus

Darja Denissova esitles MTA lähiperioodi IT-arendusi, mis võimaldavad AEO-dele kiiremat tollivormistust. Eelkõige on eesmärk infosüsteemides automaatselt tuvastada AEO staatus ning anda vastavad soodustused (nt lühem monitoorimisaeg, automaatne väljasuunamine).

Darja Denissova andis teada, et algatatud on piiriületuse kiirliini projekti piloot, mis võimaldab suurendada piiripunktide läbilaskevõimet. Tollivormistus projekti käigus toimub lihtsustatud korras, kuid piloodis osalemiseks on vajalik RU nõusolek. MTA on nõus AEO-de osas kiirliini rakendamist laiendada.

Paralleelselt soovitakse rakendada piiriületussüsteemis GoSwift eelisjärjekorra võimalust AEO-dele. Tähtaeg III kvartal 2013.

Firmade esindajad kurtsid Complexi statistilise aruandluse puudulikkuse üle. Koduleheküljel puuduvad juhised aruannete tegemise kohta. Näiteks DHL soovib saada infot oma agentide päeva tegevuste kohta – mahud, summad jne. 4UL tegi ettepaneku, et AEO-d konsolideeruvad ja esitavad ühtse tellimuse, milliseid aruandeid nad meie süsteemidest soovivad saada. Darja Denissova ootab AEO-delt aruannete ettepanekuid ka süsteemist kätte saadavate AEO soodustuste kohta (projekti arendus pooleli). MTA lubas panna veebilehele Complexi aruannete loendi, millega saaksid kõik asjaosalised tutvuda. Lepiti kokku, et AEO-dele oleks vaja teha täiendav koolitus tolliinfosüsteemide kasutamise kohta.

Silsteve esindaja uuris, kas on mõeldud rakendada kiirliini projekti ka raudteel. MTA – sel teemal ei ole RUga arutelusid olnud. Eelduseks infrastruktuuri võimaluste ja tollikontrolli kiire tehnoloogia olemasolu, sellega tegeletakse. Hetkel tehniline võimekus puudub. Silsteve täpsustas, et RU-s veetakse juba täna raudteel veokeid platvormide peal, sest maantee taristu jääb raudteele alla.

DHL oli mures, et sõiduautode järjekorra pidamise kord Narvas muutub. See toob nende jaoks kaasa probleemi kiiret tollivormistust ja piiriületust vajavate kaupade osas. MTA ja DHL otsivad koostöös võimalikke alternatiive probleemi lahendamiseks.

Täiendavalt paluti klientide koormuse langetamiseks kaaluda ekspordi andmete automaatse kasutamise võimalusi transiidi protseduuri rakendamiseks. MTA kaalub tehnilist võimalust.